Súkromná základná škola, Krásnohorská 14, Bratislava

PROFESIJNÝ ŠTANDARD

(nevyhnutné profesijné kompetencie pre štandardný výkon profesie pedagogického zamestnanca – kľúčové kompetencie a z nich odvodené špecifické spôsobilosti podľa Pokynu ministra č. 39/2017)

Začínajúci učiteľ druhého stupňa základnej školy

Meno a priezvisko:

Platnosť od:

Učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy)

Požadovaný stupeň vzdelania: vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa

Kompetenčný profil

Oblasti	Kompetencie
1. Žiak	1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa žiaka 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu žiaka
2. Výchovno-vzdelávací proces	2.1 Ovládať obsah a didaktiku vyučovacích predmetov 2.2 Plánovať a projektovať vyučovanie 2.3 Realizovať vyučovanie 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky vyučovania a učenia sa žiaka
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školou

A. Začínajúci učiteľ druhého stupňa základnej školy

Oblasť 1. Žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka	
Požadované vedomosti	▪ ovládať biologické, psychologické a sociologické aspekty vývinu žiakov
Požadované spôsobilosti	▪ tvorivo a efektívne využívať vedomosti na identifikovanie individuálnych charakteristík žiaka ▪ mať základné praktické skúsenosti s identifikáciu individuálnych charakteristík žiaka
Kompetencia: 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať a chápať koncept inštitucionálneho socializačného procesu v širších sociálno-vedných súvislostiach
Požadované spôsobilosti	▪ mať základné praktické skúsenosti s identifikáciou psychologických a sociálnych faktorov učenia sa žiaka
Kompetencia: 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu žiaka	
Požadované vedomosti	▪ ovládať problematiku multikulturality vo vzťahu k žiakovi
Požadované spôsobilosti	▪ mať základné praktické skúsenosti s identifikáciou špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov v sociokultúrnom kontexte ▪ akceptovať diverzitu žiakov v sociokultúrnom kontexte

Oblasť 2. Výchovno-vzdelávacia činnosť

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah a didaktiku vyučovacích predmetov	
Požadované vedomosti	▪ poznať základný obsah, metodológiu a epistemológiu disciplín svojej predmetovej špecializácie v súlade s potrebami vzdelávania na nižšom sekundárnom stupni ▪ poznať metodológiu pedagogického výskumu ▪ poznať aktuálne štátne vzdelávacie programy
Požadované spôsobilosti	▪ transformovať vedecký systém odboru do didaktického systému vyučovacieho predmetu ▪ orientovať sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vzťahujúcich sa k práci učiteľa, v pedagogickej dokumentácii, ďalšej dokumentácii, v ostatných koncepčných a strategických dokumentoch a materiáloch školy
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať vyučovanie	
Požadované vedomosti	▪ poznať aplikáciu a integráciu teoretických základov projektovania, realizácie a hodnotenia vo vyučovaní ▪ poznať teoretické i praktické súvislosti odborovej didaktiky v príslušnej špecializácii, najmä s ohľadom na projektovanie výučby v školskej triede
Požadované spôsobilosti	▪ mať základné praktické skúsenosti s plánovaním a organizovaním činnosti jednotlivcov a skupín žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese ▪ mať základné praktické skúsenosti s vymedzením cieľov vyučovania a ich formuláciou v podobe učebných požiadaviek ▪ mať základné praktické skúsenosti s didaktickou analýzou učiva – rozložiť obsah učiva na základné prvky (fakty, pojmy, vzťahy, postupy) ▪ mať základné praktické skúsenosti s výberom základného a rozvíjajúceho učiva v kontexte s edukačnými cieľmi a individuálnymi potrebami žiakov

	▪ mať základné praktické skúsenosti s voľbou úloh a činností pre žiakov ▪ posúdiť vhodnosť a reálnosť plánovania
Kompetencia: 2.3 Realizovať vyučovanie	
Požadované vedomosti	▪ poznať súčasné teoretické modely kognitívnej socializácie a vzdelávania žiaka ▪ poznať vyučovacie metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka ▪ poznať stratégie, metódy a formy rozvíjania gramotnosti žiaka (čitateľská, finančná, informačná a pod.) ▪ poznať zásady efektívnej komunikácie ▪ poznať vplyv verbálnej a neverbálnej komunikácie na klímu v triede
Požadované spôsobilosti	▪ adaptovať vzdelávacie programy v príslušných disciplínach na výchovno-vzdelávacie a špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov, na konkrétne podmienky školskej triedy a druhu školy ▪ mať základné praktické skúsenosti s rozvíjaním kľúčových kompetencií žiakov ▪ mať základné praktické skúsenosti s riadením výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa skupín a celých tried ▪ mať základné praktické skúsenosti s monitorovaním a ovplyvňovaním klímy v triede ▪ mať základné praktické skúsenosti s efektívnou komunikáciou so žiakmi ▪ mať základné praktické skúsenosti s využívaním materiálnych a technických prostriedkov vo vyučovaní ▪ mať základné praktické skúsenosti s rozpoznaním sociálno-patologických prejavov správania sa žiakov
Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky vyučovania a učenia sa žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať filozoficko-metodické východiská, formy a druhy hodnotenia žiaka a ich psychodidaktické aspekty ▪ poznať metodické pokyny týkajúce sa hodnotenia a klasifikácie žiakov

Požadované spôsobilosti	▪ mať základné praktické skúsenosti s hodnotením žiakov vzhľadom na ich vývinové a individuálne charakteristiky ▪ mať základné praktické skúsenosti s využívaním rôznych foriem a metód hodnotenia ▪ mať základné praktické skúsenosti s reflexiou skutočného proces u učenia sa a porovnať ho s naprojektovaným procesom a uskutočniť korekcie ▪ hodnotiť žiakov bez predsudkov a stereotypov

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
Požadované vedomosti	▪ poznať systém kariérového rozvoja pedagogických zamestnancov a možnosti kariérového rastu ▪ poznať metódy sebavzdelávania ▪ poznať metódy výskumu a vývoja v oblasti pedagogickej praxe
Požadované spôsobilosti	▪ mať základné praktické skúsenosti s komunikáciou pedagogických a odborových poznatkov so širším prostredím laickej i profesijnej komunity ▪ stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja ▪ používať metódy výskumu a vývoja ▪ stotožniť sa s nevyhnutnosťou celoživotne sa vzdelávať
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školou	
Požadované vedomosti	▪ poznať organizačné charakteristiky školského systému, ako aj inštitucionálne pravidlá školy ▪ poznať základné teórie učiteľskej profesie ▪ poznať základnú štruktúru profesie a profesijného zázemia odboru

Požadované spôsobilosti	▪ reflektovať a zdokonaľovať efektivitu vlastnej učiteľskej činnosti ▪ identifikovať sa s vlastnou profesiou